

CO₂ reductiemaatregelen

W.M. Laarakkers Combinatie B.V.

CO₂-prestatieladder 3 / 2020-2030

Laarakkers heeft haar ambities voor de CO₂-reductiemaatregelen in kaart gebracht om effectief haar CO₂-uitstoot te reduceren. Deze worden ieder half jaar beoordeeld op hun effectiviteit.

CO₂-PRESTATIELADDER

Onderneming	:	W.M. Laarakkers Combinatie B.V.
PA Duurzaamheid	:	Mira Huyts
Datum	:	2 oktober 2021
Revisiedatum	:	19 november 2023
Versie	:	1.0 (conform handboek 3.1 SKAO)

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Ambities en strategie	3
3. Scope 1 CO ₂ (directe) emissie	5
4. Scope 2 CO ₂ (indirecte) emissie	8
5. Scope 3 CO ₂ gehele levenscyclus	9

1. Inleiding

Voor u ligt het overzicht van de te nemen reductiemaatregelen van W.M. Laarakkers combinatie B.V. (hierna te noemen Laarakkers). Dit is een groep van bedrijven op het gebied van slopen (in de breedste zin van het woord) grondverzet, transport en recyclingbedrijven. De reductiemaatregelen zijn opgesteld in het kader van de CO₂-Prestatieladder. Het plan geeft een beschrijving hoe de maatregelen, zoals beschreven in het Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1, is geregeld.

Laarakkers is een Nederlandse familieonderneming opgericht in 1945. Destijds gestart als loonbedrijf en inmiddels uitgegroeid tot een gerenommeerde en toonaangevende internationale totaalontzorgers. Sloop, asbestverwijdering, grond- en bouwstofrecycling, transport- en projectontwikkeling kennen wij als onze specialismen.

Een sterk groeiende, flexibele en innovatieve organisatie met oog voor detail

Met een jaarlijkse omzet van ongeveer 45 miljoen euro, circa 145 medewerkers en ruim 600 projecten kunnen wij met trots zeggen dat we een sterke organisatie zijn en inmiddels een toonaangevende marktpositie in de sloop-, bouw- en vastgoedsector hebben in zowel Zuid Nederland als Nordrhein Westfalen in Duitsland. Dit willen we graag vasthouden én uitbouwen. Wij doen dit door samen met onze medewerkers, partners en klanten op een innovatieve en duurzame wijze te streven naar het hoogst haalbare resultaat.

2. Ambities en strategie

Ambitie

De mens, planeet en welvaart in perfecte harmonie, dat is onze ambitie. Dit willen we bereiken door:

- Doorlopend te investeren in onderzoek en ontwikkeling naar nieuwe innovatieve technieken en technologieën die ons werk niet alleen efficiënter maken, maar ook duurzamer. O.a. door een modern machinepark;
- Samen met onze partners een actieve bijdrage te leveren aan omgevingsvraagstukken, om zo een gezonde en duurzame leefomgeving te creëren;
- Het thema duurzame inzetbaarheid integraal toe te passen in onze organisatie. En hiermee de prestaties, gezondheid, competenties, motivatie en betrokkenheid van ons personeel te bevorderen;
- Internationale kennis- en expertise uitbreiding om zo de sloop-, bouw- en vastgoedmarkt – inclusief de gehele keten – naar een hoger en duurzamer niveau te tillen;

Strategie

Om als toonaangevende speler in de sloop-, bouw- en vastgoedsector te opereren, focussen wij ons de komende periode op de thema's innovatie en duurzaamheid en de praktische toepasbaarheid hiervan.

Wij zullen hierdoor investeren in:

- Verdere modernisering en verduurzaming van ons machinepark;

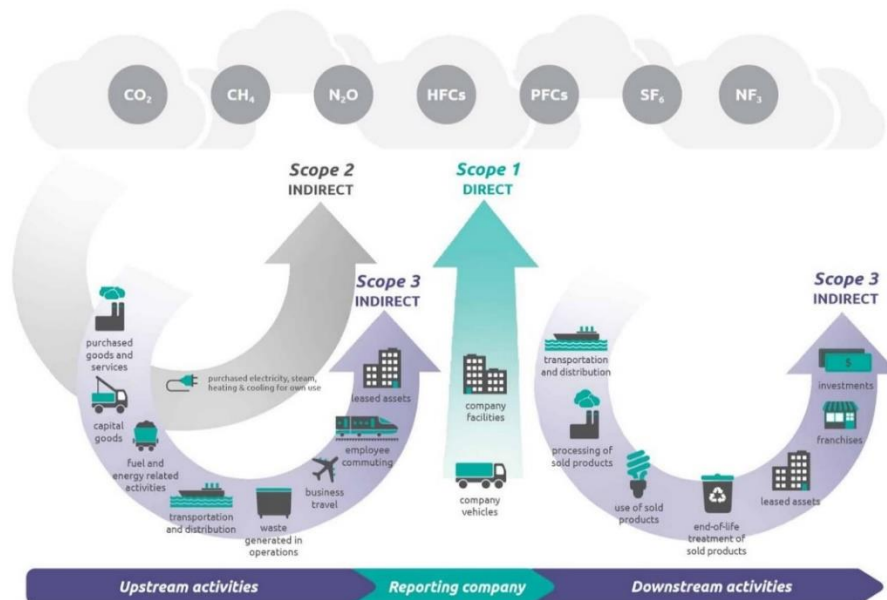
- Ontwikkeling, zelfontplooiing en deskundigheid van ons personeel, aan de hand van functioneringsgesprekken, persoonlijke begeleiding en bijscholing;
- Systemen en processen die de interne en externe communicatie van onze organisatie vereenvoudigen en verder professionaliseren;
- Nieuwe samenwerkingen aangaan die innovatie en de duurzame ontwikkeling van de sloop-, bouw- en vastgoedsector bevorderen;
- De kwaliteit van onze dienstverlening door constant te zoeken naar vernieuwingen en verbeteringen in onze bedrijfsprocessen met behulp van ons kwaliteitsmanagementsysteem en bijbehorende certificaten;

Om e.e.a. op het gebied van duurzaamheid te coördineren, is er per 1 april 2022 onze duurzaamheidsafdeling opgericht o.l.v. onze duurzaamheidsmanager.

Slopen geeft ruimte voor de toekomstige bebouwing of hergebruik op duurzame wijze uitgevoerd en daarmee bijdraagt aan een duurzamere leefomgeving. Met behulp van de nieuwste innovatieve technieken, effectieve werkwijzen en optimaal hergebruik van vrijgekomen sloopmaterialen voor productie van (hoogwaardige) grondstoffen, draagt Laarakkers bij aan de zorg voor mens, planeet en welvaart.

Laarakkers stelt zich ten doel om de totale CO₂-emissie in de periode van 2020 tot 2030, ondanks de groei van het bedrijf, niet verder op te laten lopen en waar mogelijk te reduceren. Er zijn reductiemaatregelen opgesteld om deze ambitie te behalen Deze worden ieder half jaar beoordeeld

Op deze manier willen wij onze positie als toonaangevende totaaloplosser van uiteenlopende sloop-, bouw- en vastgoedvraagstukken behouden én versterken.

Bron: handboek CO₂-prestatieladder 3.0, SKAO 10 juni 2015

3. Scope 1 - CO₂ (directe) emissies

Hierin brengen wij de reductie van de directe CO₂-uitstoot in kaart, veroorzaakt door eigen bronnen binnen de organisatie. Het betreft dan de uitstoot door eigen gebouw-, vervoer- en sloop gerelateerde activiteiten.

De volgende energiestromen vallen onder scope 1:

- 3.1 Brandstofverbruik van alles wat eigendom is (in liters brandstof)
- 3.2 Gasverbruik (in m³)

3.1 Brandstofverbruik van alles wat eigendom is (in liters brandstof):

Voor de diverse projecten maken wij gebruik van het machinepark van de Laarakkers groep.

Hiervoor hebben wij een enorm groot assortiment aan wagens en machines ter beschikking. Dit betekent echter ook een groot brandstof verbruik per jaar en dus een flinke CO₂ uitstoot. Dit willen wij de komende jaren uiteraard flink terug gaan brengen.

Allereerst streeft Laarakkers naar een wagen- en machinepark wat niet ouder is dan 5 jaar.

We doen dit door een modern machine- en vrachtwagenpark die minder verbruik hebben als de vorige generatie. Daarom streeft Laarakkers naar een wagen- en machinepark wat niet ouder is dan 5 jaar.

Genomen besluiten in 2021, 2022 en 2023:

De Laarakkers groep-heeft in 2021 besteld:

- Auto Ford Focus hybride, vervanging van diesel
- Caterpillar 352 Next Gen, Stage 5 motor. Ter vervangen van Stage 3B;
- Caterpillar 326 Next Gen, Stage 5 motor. Ter vervangen van Stage 3B;
- Hitachi 490-7, Stage 5 motor. Ter vervanging van Stage 3B
- Schranklader Bobcat S450 Stage 5
- 2x Volvo FH5 trekkers

In 2022 heeft de Laarakkers-groep besteld:

- Volvo FH, 3-assige containerwagen met liftas en Euro 6 dieselmotor voor Laarakkers
- Hitachi 250-7 graafmachine, Stage – V (10% zuiniger), ter vervanging stage 3
- Volvo EC350 Hybride graafmachine (15-20% brandstof besparing)
- Dens X2 Hydorzine mierenzuuraggregaat
- Doosan 30T, elektrische graafmachine
- Aanschaf AdBlue brandstoftanks
- Invoering HVO20 met 18% CO₂ emissie (NL) en ChangeXL met 6% CO₂ emissie (Dtsl)

In 2022 geleverd gekregen:

- CUPRA Born (actieradius van 424 km, vermogen 150kW)

In 2023 heeft de Laarakkers-groep besteld:

- 2x nieuwe grijpers, 1x voor de elektrische Doosan en 1x reserve
- 1x brede bak gekocht voor de Doosan
- 1x tweedehands elektrische Hyundai Kona. Overdag op te laden met onze zonnepanelen
- 2x Volvo FH 4x2 Elektrische trucks voor Laarakkers
- 6x2 containerauto (containersysteem VDL/Terberg, incl afnetsysteem)
- Mercedes EQS elektrische directiewagen
- E/charger voor elektrische auto's

In 2023 geleverd gekregen:

- 1x Volvo FH 4x2 electric trekker voor Wim Martens. 2de zal nog geleverd worden
- Hitachi 890-7 (HIOS hydraulisch systeem. Verbruikt 20% minder brandstof)
- 3x nieuwe grijpers, 1x voor de elektrische Doosan, 1 voor de KMC400, en 1x reserve
- Volvo A30G gebruikte dumper
- Volvo A30G gebruikte dumper
- Hyundai Kona elektrische auto
- Kantelbak voor grondwerk voor 25 tonners
- Ombouw 2 graafmachines op volledige afstandsbediening, zodat de machinist bij gevaarlijk werk niet in de kraan hoeft te zitten.
- Hatcon volgsysteem voor sloophamers (i.v.m. onderhoud interval)
- Meerdere 40m³ containers
- Meerdere bedrijfswagens

Duurzaamheids website

Daartoe hebben we een nieuwe Laarakkers-groep website gebaseerd op het 4 zuilen model <https://laarakkers-groep.nl/>

Jaarverslag Laarakkers Groep

In het eerste kwartaal 2023, is ons eerste jaarverslag gepubliceerd.

Het doel van dit jaarverslag is om een duidelijk beeld te geven hoe de Laarakkers Groep het afgelopen jaar gepresteerd heeft. Daarbij focussen wij op onze duurzaamheidsstrategie.

Zo willen wij transparant zijn in de duurzaamheidsontwikkelingen en doelstellingen van onze organisatie. Bovendien is het jaarverslag een samenvatting van alle feiten die in het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden. We tonen onder meer een overzicht van onze projecten en kijken terug naar de bijzondere gebeurtenissen van het jaar.

ons jaarverslag is via onze websites als PFD en als magazine verkrijgbaar.

Stageonderzoek Laarakkers op weg naar Zero Emissie

In november 2022 is Tim Jansen, student aan de hogeschool van Hall Larenstein – bachelor land- en watermanagement, gestart met zijn stageonderzoek “Laarakkers op weg naar Zero Emissie”.

Opdracht

Tot op heden is binnen Laarakkers niet bekend hoeveel emissie er wordt uitgestoten bij de uitvoering van een sloopproject. Hoewel dit wel van belang is om een project emissie loos uit te voeren. In het jaar 2021 is er wel onderzoek gedaan naar de CO₂-uitstoot van

machines op basis van verschillende brandstoffen. Maar dit geeft geen goed beeld van de totale emissie uitstoot bij een sloopproject.

De emissie uitstoot bij een sloopproject is namelijk niet alleen te wijten aan de machines maar ook aan de grondstoffenverwerking. Een groot deel van deze grondstoffen verwerkt Laarakkers zelf in de vorm van granulaten. Een ander kleiner deel van de grondstoffen wordt verwerkt door derden.

In het onderzoek zijn zowel de emissie uitstoot van de machines als die van de grondstoffenverwerking meegenomen. Ook is er in het onderzoek ingegaan op welke manier deze emissie uitstoot vermeden of beperkt kan worden.

Doel

Het doel van dit onderzoek is om in kaart te brengen hoeveel emissie er vrijkomt bij de huidige manier van slopen en hoe deze vermeden of beperkt kan worden. Laarakkers op weg naar zero emissie

Resultaat

Uit het onderzoek is gebleken dat de CO₂ uitstoot van het materieel afhankelijk is van het soort brandstof en het brandstofverbruik. Door de toepassingen van schonere brandstoffen zoals HVO100 kan er met geringe CO₂-emissies gewerkt worden. De fijnstof- en NO_x uitstoot van het materieel is niet direct af te leiden uit het brandstofverbruik. Wel is deze te verminderen door het gebruik van Change XL als brandstof.

Bij het verwerken van de grondstoffen komt ook CO₂ uitstoot vrij. Maar omdat de grondstoffen die vrijkomen bij de sloop hierbij grondstoffen zijn die normaal uit de natuur komen vervangen, spreken we van CO₂ compensatie. Deze compensatie is bij het project in Kaarst zo hoog dat het ruimschoots de CO₂ die vrijkomt van het materieel, compenseert.

Dit betekent dat Laarakkers in Kaarst al een CO₂ neutraal project uitvoert waarbij door recycling van de grondstoffen de complete CO₂ uitstoot van het materieel wordt gecompenseerd. Wanneer de sloop volledig zou worden uitgevoerd met zero emissie

materieel en de grondstoffen worden afgevoerd met zero emissie vrachtwagens, kunnen we spreken van het **eerste zero emissie project!**

3.2 Gasverbruik

Kantoor Sambeek

- Geen bijzonderheden

Kantoor Boxmeer

- Per 1 juli 2021 is de gasmeter vervangen voor een kleinere gasmeter

4. Scope 2 - CO₂ (indirecte) emissies

Hierin brengen wij de reductie van de indirecte uitstoot van CO₂ in kaart. Het zijn emissies die ontstaan door de opwekking van elektriciteit, warmte en koeling en stoom in installaties die niet tot de eigen onderneming behoren, doch die door de organisatie worden gebruikt.

De volgende energiestroom valt onder scope 2:

- 4.1 Elektriciteitsverbruik (in kWh per energieleverancier / type stroom)

Reductie door energiebesparingsmaatregelen

Verduurzaming kantoren

Reductie door middel van zonnepanelen.

Vanuit de Laarakkers groep is er een investering gedaan voor zonnepanelen. Hiermee gaan we onze stroomvoorziening zo veel als mogelijk opwekken door middel van zonnepanelen.

Kantoor Sambeek

- Inmiddels zijn er sinds 1 januari 2021, 168 zonnepanelen van elk 340 Wp, met een totaalvermogen van 57.120 wattpiek geplaatst. Met deze installatie zouden we een jaarlijkse productie kunnen behalen van 45.731 kWh;
- Per 1 januari 2022 gaan we een nieuw contract aan bij Nieuwe Stroom. Hiervan gaan wij windenergie inzetten;
- Totale kantoor voorzien van LED verlichting;
- Wanneer weer mogelijk aanvraag energieaansluiting groot zakelijk voor plaatsing extra zonnepanelen, energieopslag, laadpalen etc.
- Installatie nieuwe meetregelapparatuur inclusief software aansturing

- Januari 2023 Energielabel A ontvangen
- Oktober 2023 extra stroomaansluiting voor uitbreiding zonnepanelen

Kantoor Boxmeer (hoofdkantoor)

- Inmiddels zijn er sinds 1 maart 2020, 167 zonnepanelen van elk 340 Wp, met een totaalvermogen van 56.780 wattpiek geplaatst. Met deze installatie zouden we een jaarlijkse productie kunnen behalen van 45.408 kWh;
- In 2020 plaatsing laadpaal en in 2023 plaatsing extra laadpaal
- Per 1 juli 2021 nieuw contract via Nieuwe Stroom. Hiervan is windenergie ingezet;
- Kantoor voorzien van LED verlichting en werkt de verlichting op bewegingssensoren;
- De isolatie van het gebouw is conform de Energielabel-A eisen. Volgens de erkende maatstaven van Milieu Centraal valt het hoofdkantoor van Laarakkers onder de energiecategorie 'zeer laag energieverbruik';
- Installatie nieuwe meetregelapparatuur inclusief software aansturing
- Juli 2023 verzwaring (groot zakelijk) aangesloten voor plaatsing extra zonnepanelen en extra laadpalen

5. Scope 3 - CO₂ emissie

Scope 3 omvat overige indirecte emissies zoals emissies veroorzaakt door zakelijk verkeer waarbij het bedrijf niet zelf de brandstof inkoopt (zoals openbaar vervoer, vliegtuigen, gedeclareerde km met privé-auto's) woon-werkverkeer, uitbesteed transport, emissies voortkomend uit de inkoop van diensten en de productie van grondstoffen.

Wel besteden we aandacht voor het zakelijk verkeer (auto-, vlieg- en treinreizen) en de registratie woon-werk gereden km's van de medewerkers.

Om de mobiliteit van onze medewerkers in kaart te brengen, hebben wij een mobiliteitsindex laten maken. Hieruit is een mobiliteitsscore uitgekomen. De Mobiliteitsindex geeft inzicht én biedt concrete handvatten om (verder) te werken aan een duurzaam mobiliteitsbeleid voor onze organisatie.

Om ons hier meer in te verdiepen, hebben op donderdag 21 september 2023, 2 medewerkers deelgenomen aan de webinar rapportageverplichting werk gebonden personenmobiliteit (WPM - nieuwe wet per 1 januari 2024). Hier komt uit dat wij voor nu niet rapportage plichtig zijn. Dit neemt niet weg dat we hiermee aan de slag gaan. We nemen het mee in onze interne rapportage.